

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-87/1-T

Datum: 10. februar 2009.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM II

U sastavu: sudija Kevin Parker, predsjedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Melville Baird

V.d. sekretara: g. John Hocking

Odluka od: 10. februara 2009.

TUŽILAC

protiv

VLASTIMIRA ĐORĐEVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTEVIMA TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE
DOKAZA NA OSNOVU PRAVILA 92ter**

Tužilaštvo:

g. Chester Stamp
gđa Daniela Kravetz
g. Matthias Neuner

Odbrana:

g. Dragoljub Đorđević
g. Veljko Đurđić

1. Kontekst

1. Pretresno veće II (dalje u tekstu: Veće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rešava po delimično poverljivom "Zahtevu tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92ter, s Dodatkom A i poverljivim Dodatkom B" (dalje u tekstu: Zahtev), koji je podnet 14. januara 2009. i kojim tužilaštvo traži da se dokazi 61 svedoka i s njima povezani dokazni predmeti, koji su navedeni u Dodatku A i poverljivom Dodatku B Zahtevu, prihvate na osnovu pravila 92ter Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik). Dana 26. januara 2009. tužilaštvo je podnelo "Zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza Nike Peraja na osnovu pravila 92ter" (dalje u tekstu: Zahtev u vezi sa svedokom Perajem), kojim traži da se dokazi Nike Peraja i s njima povezani dokazni predmeti prihvate na osnovu pravila 92ter. Na pretpretresnoj konferenciji održanoj 26. januara 2009. Veće je naložilo da svedoci koji prema rasporedu treba da svedoče pre očekivanog podnošenja odgovora odbrane na Zahtev daju iskaz na uobičajeni način, uz glavno ispitivanje.¹ Sledeći svedoci već su svedočili ili upravo svedoče na način koji je Veće naznačilo: Veton Surroi, svedok K83, Shyhrete Berisha, Ali Gjogaj, Mustafa Draga(j), Liri Loshi i Lizane Malaj. Ova odluka se, stoga, neće baviti Zahtevom u onom delu u kojem se on odnosi na te svedoke i Zahtev će u vezi s njima biti proglašen bespredmetnim. Dana 2. februara 2009. odbrana je podnela "Odgovor Vlastimira Đorđevića na Zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92ter, s Dodatkom A i poverljivim Dodatkom B, i Zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza Nike Peraja na osnovu pravila 92ter" (dalje u tekstu: Odgovor), s poverljivim Dodatkom, i u njemu iznela svoje prigovore na jedan deo Zahteva.

2. Argumentacija

2. Tužilaštvo traži da se, na osnovu pravila 92ter Pravilnika, u spis uvrste transkripti iskaza koje su svedoci dali u drugim predmetima, kao i izjave svedoka i s njima povezani dokazni predmeti.² Tužilaštvo tvrdi da su ti transkripti i izjave relevantni i da imaju dokaznu vrednost.³ Ono je predvidelo kraće usmeno ispitivanje svakog svedoka u sudnici "radi rasvetljavanja, dopunjavanja i razjašnjavanja" određenih aspekata njihovih dokaza. Tužilaštvo navodi da će od svedoka možda tražiti i da daju komentar u vezi s dokaznim predmetima koji se odnose na njihove dokaze.⁴ Ono

¹ Pretpretresna konferencija, transkript pretresa, str. 139.

² Zahtev, par. 2; Zahtev u vezi sa svedokom Perajem, par. 2.

³ Zahtev, par. 6; Zahtev u vezi sa svedokom Perajem, par. 6.

⁴ Zahtev, par. 8; Zahtev u vezi sa svedokom Perajem, par. 10.

tvrdi da dokazni predmeti čije uvrštavanje u spis traži čine nedeljivi deo dokaza tih svedoka.⁵ Tužilaštvo takođe traži odobrenje za izmenu svog spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter dodavanjem nekih predloženih dokaznih predmeta u vezi s tim svedocima.⁶ Pored toga, tužilaštvo traži da se oznaka svedoka "uživo" pod kojom se svedok Nike Peraj vodi na njegovom spisku svedoka na osnovu pravila 65ter izmeni u oznaku: svedok "uživo/na osnovu pravila 92ter".⁷

3. Odbrana se ne protivi tome da se pravilo 92ter primeni na svedočenje Nike Peraja, kao i na svedočenje većine svedoka na koje se odnosi Zahtev, izuzev osam svedoka, u vezi s kojima iznosi konkretne prigovore, o kojima će biti reči kasnije u ovoj odluci.⁸ Odbrana traži da joj se dodeli dovoljno vremena za unakrsno ispitivanje svedoka koji će svedočiti na osnovu ovog pravila.⁹ Ona traži da se svedočenje svedoka na osnovu pravila 92ter, koje je tužilaštvo već najavilo u obaveštenjima o redosledu svedočenja svedoka u narednim nedeljama, odgodi za najmanje nedelju dana.¹⁰ Odbrana takođe traži da Veće odluku o uvrštavanju u spis dokaznih predmeta, koje je tužilaštvo predložilo u vezi sa svedočenjem svojih svedoka na osnovu pravila 92ter, donese u toku njihovog svedočenja.¹¹

3. Pravo

4. Pravilo 92 ter predviđa:

(A) Pretresno veće može prihvatiti, delimično ili u celosti, svedočenje u obliku pismene izjave ili transkripta svedočenja tog svedoka datog u postupku pred Međunarodnim sudom, pod sledećim uslovima:

- (i) da je svedok prisutan u sudnici;
- (ii) da je svedok na raspolaganju za unakrsno ispitivanje i eventualno ispitivanje od stranc sudija; i
- (iii) da svedok potvrdi da pismena izjava ili transkript tačno odražava ono što je on rekao u izjavi i što bi izjavio u slučaju ispitivanja.

(B) Svedočenje prihvaćeno u skladu s paragrafom (A) može uključiti dokaze kojima se dokazuju dela i ponašanje optuženog za koje se on tereti u optužnici.

⁵ Zahtev, par. 9; Zahtev u vezi sa svedokom Perajem, par. 9.

⁶ Zahtev, par. 13.

⁷ Zahtev u vezi sa svedokom Perajem, par. 2.

⁸ Odgovor, par. 3; "Poverljivi dodatak A odbrane", priložen uz Odgovor (dalje u tekstu: Dodatak Odgovoru).

⁹ Odgovor, par. 3.

¹⁰ Odgovor, par. 5.

¹¹ Odgovor, par. 6-9.

5. Iako pravilo 92ter ne reguliše prihvatanje dokaznih predmeta, takvo prihvatanje je u praksi Međunarodnog suda dopušteno kada se radi o dokaznim predmetima koji su povezani s pismenim izjavama ili transkriptima.¹² Uslov za prihvatanje dokaznih predmeta jeste da oni čine "neodjeljivi i nužni dio" svedočenja nekog svedoka.¹³ Da bi ovaj uslov bio ispunjen, mora se raditi o dokumentu o kojem se stvarno govori u iskazu svedoka i bez kojeg bi taj iskaz bio neshvatljiv ili bi imao manju dokaznu vrednost.¹⁴

6. Dokazi za koje se traži prihvatanje na osnovu pravila 92ter, bilo da se radi o pismenoj izjavi ili transkriptu usmenog svedočenja, takođe moraju ispunjavati opšte uslove prihvatljivosti.¹⁵ Drugim rečima, predloženi dokazi moraju biti relevantni i imati dokaznu vrednost i potreba da se osigura pravično suđenje ne sme uveliko nadmašivati njihovu dokaznu vrednost.¹⁶

4. Diskusija

7. Dokazi za koje se Zahtevom i Zahtevom u vezi sa svedokom Perajem predlaže da budu prihvaćeni na osnovu pravila 92ter sastoje se od izjava svedoka i transkripata iskaza koje su svedoci dali u predmetima *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih* i *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, kao i dokaznih predmeta koji su prihvaćeni prilikom svedočenja tih svedoka ili su s njima povezani na drugi način.

8. Predloženi dokazi sledećih svedoka relevantni su prevashodno za jednu ili više tačaka Optužnice: Mehmet Avdyli, Nazalie Bala, Xhafer Beqiraj, Hazir Berisha, Fatos Bogujevci, Sandra Bogujevci, Bajram Bucaliu, Dreni Čaka, Shyhrete Dula, Shukri Gerxhalju, Florije Gjota, Mahmut Halimi, Ibush Ibishi, Emin Kabashi, Tahir Kelmendi, Ndrec Konaj, Beqir Krasniqi, Hazbi Loku, Avdyli Mazreku, Sami Parashumti, Lufti Ramadani, Boško Radojković, Sadije Sadiku, Abdylhaqim

¹² Vidi *Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1-T, "Odluku po poverljivom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje ranijeg svjedočenja s dokaznim predmetima s tim u vezi i pismenim izjavama svjedoka na osnovu pravila 92ter" (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Lukić i Lukić*), 9. jul 2008, par. 15; *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-T, "Odluku o prihvatanju pismenih izjava, transkripata i relevantnih dokaznih predmeta na osnovu pravila 92ter" (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Milošević*), 22. februar 2007, par. 23.

¹³ Odluka u predmetu *Lukić i Lukić*, par. 15; vidi i Odluku u predmetu *Milošević*, par. 23; *Tužilac protiv Paška Ljubičića*, predmet br. IT-00-41-PT, "Odluku po zahtjevu optužbe za uvrštavanje u spis transkripata na osnovu pravila 92bis Pravidnika", 23. januar 2004, str. 3; *Tužilac protiv Mladena Naletilića i Vinka Martinovića*, predmet br. IT-98-34-PT, "Odluku po najavi tužioca o namjeri da se ponude transkripti u skladu sa pravilom 92bis(D)", 9. jul 2001, par. 8.

¹⁴ Odluka u predmetu *Lukić i Lukić*, par. 15; *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-T, "Odluku po zahtjevu tužilaštva da se u spis uvrste pismeni dokazi svedoka Slobodana Lazarevića na osnovu pravila 92ter s poverljivim Dodatkom", 16. maj 2008, par. 19; *Tužilac protiv Astrita Haraquje i Bajrusha Morine*, predmet br. IT-04-84-R77.4, "Odluku po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92bis i/ili 92ter" (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Haraqija i Morina*), 2. septembar 2008, par. 12.

¹⁵ Odluka u predmetu *Lukić i Lukić*, par. 20; Odluka u predmetu *Haraqija i Morina*, par. 13.

¹⁶ Pravilo 89 (C) i (D) Pravidnika.

Shaqiri, John Paul Sweeney, Fedrije Xhafa i svedok K20.¹⁷ Ponuđeni dokazi sledećih svedoka relevantni su, po svemu sudeći, prevashodno za navodnu individualnu krivičnu odgovornost optuženog po članovima 7(1) i/ili 7(3) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut): Žarko Braković, Richard Ciaglinski, John Crosland, Ljubinko Cvetić, Aleksandar Vasiljević, Karol John Drewienkiewicz, Časlav Golubović, Joseph Omer Michel Maisonneuve, Božidar Protić, Goran Stoparić, Knut Vollebaek, Bislim Zyrapi, svedok K25, svedok K54, svedok K73, svedok K79, svedok K82, svedok K84, svedok K86, svedok K87, svedok K88, svedok K89, svedok K90 i Nike Peraj.¹⁸ Predloženi dokazi Freda Abrahamsa, Batona Haxhiua, Adnana Merovcija i Jana Kickerta relevantni su prevashodno za opštu situaciju i kontekst navoda Optužnice.¹⁹ Veće se uverilo da su predloženi dokazi tih svedoka relevantni i da imaju dokaznu vrednost.

9. Odbrana se protivi prihvatanju dokaza svedoka Freda Abrahamsa na osnovu pravila 92ter, tvrdeći da predloženi dokazi sadrže mnoštvo informacija, i traži da se glavno ispitivanje ovog svedoka, ako ga Veće naloži, ograniči na pitanja relevantna za Optužnicu.²⁰ Kako se navodi, ovaj svedok je u relevantno vreme radio kao istraživač za organizaciju *Human Rights Watch* i prikupljao informacije u vezi s događajima na Kosovu.²¹ Suprotno tvrdnji odbrane, predloženi dokazi Freda Abrahamsa su, kako se čini, relevantni za Optužnicu. Veće se takođe nije uverilo da bi, kad bi se prihvatilo da je količina informacija sadržanih u predloženim dokazima velika, kao što tvrdi odbrana, glavno ispitivanje ovog svedoka pospešilo efikasnost izvođenja dokaza i skratilo vreme u sudnici potrebno za njegovo svedočenje. Nema opasnosti od toga da će odbrani biti naneta šteta ako se svedok sasluša bez glavnog ispitivanja. Koristeći se svojim diskrecionim ovlašćenjima, Veće odlučuje da će ovaj svedok biti saslušan na osnovu pravila 92ter, pod uslovima navedenim u tom pravilu.

10. Odbrana se protivi prihvatanju dokaza svedoka Ljubinka Cvetića na osnovu pravila 92ter, pozivajući se na važnost predloženih dokaza za individualnu krivičnu odgovornost optuženog.²² Predloženi dokazi Ljubinka Cvetića tiču se, između ostalog, strukture Ministarstva unutrašnjih poslova Srbije (dalje u tekstu: MUP), gde je optuženi, kako se navodi, u relevantno vreme bio pomoćnik ministra,²³ kao i na linije izvještavanja u MUP-u i njegovim raznim jedinicama.²⁴ Veće prihvata da važnost tih predloženih dokaza za pitanje individualne krivične odgovornosti

¹⁷ Dodatak A i poverljivi Dodatak B Zahtevu.

¹⁸ Dodatak A i poverljivi Dodatak B Zahtevu; Zahtev u vezi sa svedokom Perajem, par. 6.

¹⁹ Dodatak A Zahtevu.

²⁰ Dodatak Odgovoru, par. 1.

²¹ Dodatak A Zahtevu, str. 1-2.

²² Dodatak Odgovoru, par. 2.

²³ Optužnica, par. 6.

²⁴ Dodatak A Zahtevu, str. 17-18.

predstavlja faktor koji govori protiv njihovog prihvatanja na osnovu pravila 92ter. Veće takođe napominje da se predloženi dokazi sastoje, između ostalog, od iskaza Ljubinka Cvetića u predmetu *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih* koji se, iako se odnosi na navodne zločine slične onima koji se optuženom stavljaju na teret u Optužnici, tiče drugih optuženih, čiji je navedeni položaj u MUP-u i drugim političkim i vojnim telima bio različit od položaja optuženog u ovom predmetu. Glavno ispitivanje Ljubinka Cvetića moglo bi biti od pomoći u usmeravanju njegovih dokaza na pitanja koja su direktno relevantna za navodnu krivičnu odgovornost optuženog. Iz tih razloga, Veće, koristeći se svojim diskrecionim ovlašćenjima, odlučuje da će Ljubinko Cvetić biti saslušan na uobičajeni način, uz glavno ispitivanje, i da se u vezi s njegovim predloženim dokazima Zahtev odbija.

11. Odbrana se protivi prihvatanju dokaza svedoka Batona Haxhiua na osnovu pravila 92ter, tvrdeći da se očekuje da će ovaj svedok pružiti brojne informacije o politici "spaljene zemlje" koja je, prema tvrdnji odbrane, ključni element teze tužilaštva.²⁵ Predloženi dokazi Batona Haxhiua odnose se na istorijske i političke događaje koji su se odigrali na Kosovu u periodu od 1991. do aprila 1999, uključujući sastanak održan u leto 1998. na kojem je jedan član srpske delegacije navodno izjavio da su srpske snage spremne za primenu plana pod nazivom "Spaljena zemlja", koji se odnosi na paljenje sela naseljenih Albancima.²⁶ Veće prihvata da svedokov prikaz tog sastanka može biti značajan za pitanja iz Optužnice i da je za Veće i strane u postupku bolje da imaju priliku da ga čuju u sudnici, a ne da se oslanjaju na njegov pismeni zapis. Međutim, predloženi dokazi Batona Haxhiua uključuju i više drugih činjenica, koje su takvog karaktera da je primena pravila 92ter u vezi s njima primerena. Shodno tome, Veće je mišljenja da u vezi sa sastankom kojem je svedok navodno prisustvovao u leto 1998. treba sprovesti glavno ispitivanje. Ono takođe smatra da se ostatak predloženih dokaza Batona Haxhiua može prihvatiti na osnovu pravila 92ter, pod uslovima navedenim u tom pravilu, i da će primena tog pravila na taj deo predloženih dokaza verovatno smanjiti vreme potrebno za svedočenje ovog svedoka. Koristeći se svojim diskrecionim ovlašćenjima, Veće će delimično odobriti Zahtev u vezi s ovim svedokom.

12. Odbrana se protivi prihvatanju dokaza svedoka Adnana Merovcija na osnovu pravila 92ter, tvrdeći da je taj svedok bio lični sekretar Ibrahima Rugove, koji nije dostupan za svedočenje, i da se njegovi predloženi dokazi odnose na sastanke predstavnika Demokratskog saveza Kosova (dalje u tekstu: DSK) s predstavnicima srpske vlade.²⁷ Veće prihvata činjenicu da nedostupnost za

²⁵ Dodatak Odgovoru, par. 3.

²⁶ Dodatak A Zahtevu, str. 33-34.

²⁷ Dodatak Odgovoru, par. 4.

svedočenje Ibrahima Rugove, koji je preminuo,²⁸ daje veći značaj predloženim dokazima Adnana Merovcija, koji je navodno zajedno s Rugovom prisustvovao nekim od tih sastanaka. Međutim, nije rečeno da je optuženi prisustvovao ijednom od pomenutih sastanaka.²⁹ Veće se nije uverilo da je važnost tih dokaza takva da iziskuje glavno ispitivanje ovog svedoka. Odbrani neće biti naneta šteta ako pitanja u vezi sa sastancima kojima je svedok navodno prisustvovao, a koja ona smatra važnim, budu obrađena samo u okviru unakrsnog ispitivanja. Koristeći se svojim diskrecionim ovlašćenjima, Veće odlučuje da će Adnan Merovci biti saslušan na osnovu pravila 92ter, pod uslovima navedenim u tom pravilu.

13. Odbrana se protivi prihvatanju dokaza svedoka Aleksandra Vasiljevića na osnovu pravila 92ter, tvrdeći da se oni odnose na jedinice MUP-a koje su navodno bile potčinjene optuženom i umešane u događaje na Kosovu i na navodno prisustvo optuženog na Kosovu. Odbrana takođe tvrdi da bi glavno ispitivanje omogućilo usredsređivanje na pitanja koja su direktno relevantna za navodnu krivičnu odgovornost optuženog, umesto bavljenja gomilom informacija sadržanih u njegovom ranijem iskazu, čija relevantnost nije tako očigledna.³⁰ Pored pitanja koja je pomenula odbrana, predloženi dokazi Aleksandra Vasiljevića odnose se na sastanke kojima je optuženi u relevantno vreme navodno prisustvovao.³¹ Slično kao i predloženi dokazi Ljubinka Cvetića, o kojima je već bilo reči, dokazi Aleksandra Vasiljevića su važni za individualnu krivičnu odgovornost optuženog, a raniji iskaz ovog svedoka, dat u predmetu *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih*, tiče se, kako se čini, više pitanja koja su relevantna za navodnu odgovornost optuženih u tom predmetu. U slučaju Aleksandra Vasiljevića, glavno ispitivanje bi moglo usmeriti njegove dokaze na pitanja koja su u direktnijoj vezi s Optužnicom u ovom predmetu. Koristeći se svojim diskrecionim ovlašćenjima, Veće odlučuje da će Aleksandar Vasiljević biti saslušan na uobičajeni način, uz glavno ispitivanje, i da se u vezi s njegovim predloženim dokazima Zahtev odbija.

14. Odbrana se protivi prihvatanju dokaza svedoka Bislima Zyrapija na osnovu pravila 92ter, tvrdeći da je on jedini komandant Oslobođilačke vojske Kosova (dalje u tekstu: OVK) koji će svedočiti u ovom predmetu i da se njegovi dokazi odnose na "ključno pitanje" uloge OVK i njegove taktike.³² Ponudeni dokazi Bislima Zyrapija tiču se, između ostalog, strukture i operativnih zona

²⁸ *Tužilac protiv Vlastimira Đorđevića*, predmet br. IT-05-87/1-T, "Zahtev tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92quater", 5. februar 2009, par. 21.

²⁹ Dodatak A Zahtevu, str. 49-50.

³⁰ Dodatak Odgovoru, par. 5.

³¹ Dodatak A Zahtevu, str. 63-64.

³² Dodatak Odgovoru, par. 6.

OVK u relevantno vreme.³³ Ti dokazi su, po svemu sudeći, važni za pitanja postojanja oružanog sukoba i individualne krivične odgovornosti optuženog. Međutim, Veće se nije uverilo da su pitanja koja odbrana smatra ključnim u predloženim dokazima takva da iziskuju i glavno i unakrsno ispitivanje. Odbrani neće biti naneta šteta ako se ta pitanja obrade samo u okviru unakrsnog ispitivanja. Veće smatra da će se prihvatanjem ranijih dokaza Bislima Zyrapija uštedeti vreme u sudnici. Koristeći se svojim diskrecionim ovlašćenjima, Veće će odobriti Zahtev u vezi s ovim svedokom.

15. Odbrana se protivi prihvatanju dokaza svedoka K84 na osnovu pravila 92ter, tvrdeći da su ti predloženi dokazi od ključnog značaja za tezu tužilaštva jer se tiču navodnog planiranja i prikrivanja zločina za koje se optuženi tereti u Optužnici i uloge optuženog u tom procesu. Odbrana tvrdi da bi se putem glavnog ispitivanja moglo doći do više informacija relevantnih za ovaj predmet.³⁴ Veće prihvata da su predloženi dokazi važni za navode protiv optuženog i da se njima dokazuju njegova dela i ponašanje. Iako ti faktori sami po sebi ne isključuju primenu pravila 92ter, oni govore protiv toga da se Zahtev u vezi s ovim svedokom odobri. Veće se takođe slaže s odbranom da iskazi koje je ovaj svedok dao u drugim predmetima možda nisu u dovoljnoj meri usredsređeni na navodnu umešanost optuženog u dela na koja se odnose predloženi dokazi i da bi glavno ispitivanje moglo pomoći u razjašnjavanju pitanja s tim u vezi. Veće smatra da, s obzirom na okolnosti, čak i kad bi se prihvatilo da bi se primenom pravila 92ter na predložene dokaze svedoka K84 uštedelo vreme u sudnici, gorepomenuti faktori ubedljivo govore protiv prihvatanja Zahteva u vezi s ovim svedokom. Koristeći se svojim diskrecionim ovlašćenjima, Veće će odbiti Zahtev u ovom delu.

16. Odbrana se protivi prihvatanju dokaza svedoka K86 na osnovu pravila 92ter, tvrdeći da su oni od ključnog značaja za tezu tužilaštva jer se tiču navodnog prisustva optuženog na Kosovu u relevantno vreme i za vreme incidenta u Račku/Rečak.³⁵ Predloženi dokazi tiču se, između ostalog, strukture MUP-a i navodne umešanosti optuženog u incident u Račku.³⁶ Optužnica o tom incidentu govori u kontekstu *mens rea* optuženog potrebne za odgovornost po članovima 7(1) i 7(3) Statuta.³⁷ Veće se slaže s odbranom da su predloženi dokazi svedoka K86 važni za navodnu individualnu krivičnu odgovornost optuženog. Ono smatra da iskaz koji je taj svedok dao u predmetu *Tužilac protiv Milana Milutinovića i drugih* možda nije u dovoljnoj meri usredsređen na pitanja koja su važna za navodnu odgovornost optuženog. Veće je mišljenja da bi glavno ispitivanje, čak i kad bi

³³ Dodatak A Zahtevu, str. 67.

³⁴ Dodatak Odgovoru, par. 7.

³⁵ Dodatak Odgovoru, par. 8.

³⁶ Poverljivi Dodatak B Zahtevu, str. 19.

produžilo vreme svedočenja svedoka u ovom predmetu, moglo pomoći Veću i stranama u postupku da dođu do relevantnih informacija u vezi s važnim pitanjem navodne umešanosti optuženog u incident u Račku. Koristeći se svojim diskrecionim ovlašćenjima, Veće će odbiti Zahtev u vezi sa svedokom K86.

17. Odbrana tvrdi da bi bilo primereno da predloženi dokazni predmeti tužilaštva povezani sa svedočenjem njegovih svedoka na osnovu pravila 92ter budu uvršteni u spis prilikom svedočenja tih svedoka, a ne u ovoj odluci.³⁸ Iako tužilaštvo traži da oni budu prihvaćeni na osnovu tog pravila u ovoj fazi, ono navodi da će možda tražiti od svedoka da u sudnici daju komentar u vezi sa dokaznim predmetima povezanim s njihovim dokazima.³⁹ Veće smatra da je bolje da se s relevantnim dokaznim predmetima tako postupi. Prisustvo relevantnog svedoka u sudnici pomoći će da se utvrdi da li dokazni predmeti čije se prihvatanje traži ispunjavaju uslove koji su u jurisprudenciji definisani u vezi s pravilom 92ter.⁴⁰

18. Odbrana traži da se svedočenje svedoka na osnovu pravila 92ter koje je tužilaštvo već najavilo u svojim obaveštenjima o rasporedu svedočenja svedoka u narednim nedeljama odgodi za najmanje nedelju dana.⁴¹ Veće prihvata da se priprema za unakrsno ispitivanje svedoka koji svedoči na uobičajeni način, s glavnim ispitivanjem u punom trajanju, može razlikovati od pripreme za unakrsno ispitivanje svedoka na osnovu pravila 92ter, gde se posao odbrane temelji na pismenim zapisima iskaza datih u drugim postupcima. Međutim, Veće se nije uverilo da je odbrani za pripremu potrebna dodatna nedelja dana. Ono napominje da je tužilaštvo svoju nameru da svedoke ispita uz primenu pravila 92ter najavilo u Zahtevu i Zahtevu u vezi sa svedokom Perajem, kao i u svojim obaveštenjima o redosledu svedoka, dostavljenim dve nedelje pre nego što su svedoci prema rasporedu trebali da svedoče. Pored toga, kao što je već rečeno, odbrana se ne protivi prihvatanju dokaza većine predloženih svedoka na osnovu pravila 92ter i stoga mora da bude spremna na mogućnost da se Zahtev u vezi s tim svedocima odobri. Veće je mišljenja da je odgoda od tri radna dana od datuma donošenja ove odluke dovoljna da se odbrana pripremi za prvog svedoka i sledeće svedoke koji će biti saslušani uz primenu pravila 92ter.

5. Dispozitiv

19. Iz gorenavedenih razloga, i shodno pravilima 89 i 92ter Pravilnika, Veće

³⁷ Optužnica, par. 64 g.

³⁸ Odgovor, par. 6-9.

³⁹ Zahtev, par. 8; Zahtev u vezi sa svedokom Perajem, par. 10.

⁴⁰ *Vidi* par. 5 gore.

⁴¹ Odgovor, par. 5.

DELIMIČNO ODOBRAVA Zahtev i Zahtev u vezi sa svedokom Perajem, tako što:

- **ODLUČUJE** da prihvati dokaze svedoka obuhvaćenih Zahtevom i Zahtevom u vezi sa svedokom Perajem, izuzev svedoka navedenih u nastavku, u obliku pismenih izjava i transkripata iskaza koje su ti svedoci dali u drugim postupcima, ukoliko su ispunjeni uslovi postavljeni u pravilu 92ter Pravilnika, uključujući uslov da svedok bude na raspolaganju za unakrsno ispitivanje i ispitivanje od strane sudija;
- **ODOBRAVA** tužilaštvu da izmeni svoj spisak svedoka na osnovu pravila 65ter kako bi on odražavao trenutni status svedoka Nike Peraja i svedoka u vezi s kojima se Zahtev odbija;
- **ODLUČUJE** da prihvati dokaze Batona Haxhiua, izuzev dela koji se odnosi na prikaz sastanka na kojem se navodno raspravljalo o politici "spaljene zemlje", u obliku pismenih izjava i transkripata iskaza koje je on dao u drugim postupcima, ukoliko su ispunjeni uslovi postavljeni u pravilu 92ter Pravilnika, uključujući uslov da svedok bude na raspolaganju za unakrsno ispitivanje i ispitivanje od strane sudija;
- **ODLUČUJE** da se u vezi s prikazom gorepomenutog sastanaka koji je Baton Haxhiua dao sprovede uobičajeno glavno ispitivanje;
- **ODGAĐA** svoju odluku o prihvatanju dokumenata i drugih predmeta koji su uvršteni u spis u drugim postupcima, kao i o relevantnim izmenama spiska dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter, u vezi sa svedocima koji će biti saslušani na osnovu pravila 92ter do pojavljivanja tih svedoka u sudnici radi svedočenja;
- **NALAŽE** da prvi svedok tužilaštva koji će, u skladu s ovom odlukom, svedočiti uz primenu pravila 92ter počne svedočiti najranije tri radna dana od datuma donošenja odluke;
- **PROGLAŠAVA** Zahtev bespredmetnim u vezi sa sledećim svedocima koji su već svedočili ili upravo svedoče: Veton Surroi, svedok K83, Shyhrete Berisha, Ali Gjogaj, Mustafa Draga(j), Liri Loshi i Lizane Malaj;
- **ODLUČUJE** da se svedoci Ljubinko Cvetić, Aleksandar Vasiljević, svedok K84 i svedok K86 saslušaju na uobičajeni način, uz glavno ispitivanje; i

ODBACUJE Zahtev i Zahtev u vezi sa svedokom Perajem u svim drugim aspektima.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu se merodavnim smatra tekst na engleskom.

Dana 10. februara 2009.

U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Kevin Parker,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]